

medens de resterende 15 pct. udredes af vedkommende kommuner, alt i det omfang udgifterne ikke kan dækkes af vedkommende banes driftsindtægter eller i likvidationstilfælde af likvidationsprovenuet.

Privatbanernes lønnings- og pensionssystem har gennem årene i princippet været tilrettelagt i overensstemmelse med det for statens tjenestemænd gældende, og ændringer i statens tjenestemandslvgivning har altid været fulgt af tilsvarende ændringer i privatbanernes regler. Der er enkelte afvigelser fra den fuldstændige overensstemmelse mellem de to lønningssystemer, men af selvstændig betydning er det alene, at de privatbanetjenestemænd, der er ansat efter det tidspunkt — forskelligt fra bane til bane — da privatbanernes lønningsreglement af 1943 trådte i kraft ved den enkelte bane, kun har ret til pension i tilfælde, hvor de afskediges på grund af sygdom eller alder; medens de, hvis de afskediges af andre grunde, f. eks. på grund af den pågældende banes likvidation, alene har krav på en kapitalgodtgørelse.

Privatbanerne har allerede for mange år siden søgt at afdække deres pensionsforpligtelser gennem oprettelse af særlige pensionskasser, af hvilke nu kun „Danske privatbaners pensions- og enkekasse af 1898“ er tilbage. Banerne og tjenestemændene indbetalte til pensionskasserne pensionsbidrag af en sådan størrelse, at kassernes skulle kunne udrede de egentlige grundpensioner, medens regulerings-tillæg og andre konjunkturbestemte tillæg betaltes over banernes drift. Den første garantilov af 1956 forudsatte, at grundpensionerne fremdeles kunne dækkes af pensionskasserne, hvorfor statens og kommunernes garanti alene skulle omfatte tillægene, der ganske vist rent faktisk på grund af prisudviklingen efterhånden udgjorde den største del af den enkelte banes pensionsydelse.

Ved statstjenestemandsløven af 1958 ændredes principperne for statstjenestemændenes aflønning og pensionsberegning. Lønningerne fastsattes til bruttobeløb, der omfattede de hidtidige grundlønninger, regulerings-tillæg, og andre midlertidige tillæg, og da pensionerne skulle beregnes på grundlag af lønningerne, blev de nye pensionssatser også bruttobeløb, omfattende tidligere grundpensioner og tillæg. Dette nye løn- og pensionssystem overførtes også til privatbanerne gennem et nyt lønningsreglement, men forudsatte at der måtte ske en ændret afgrænsning af pensionskassernes forpligtelser, der nu ikke længere kunne baseres på de gamle grundpensioner, og en tilsvarende ændret afgrænsning af området for statens og kommunernes garantier. Efter foretagne aktuarberegninger kunne pensionskasserne dække 31,2 pct. af de nye pr. 1.

april 1958 gældende pensionsydelse mod et fremtidigt samlet pensionsbidrag på 10 pct. af de nye lønninger. Ved loven af 1959 blev der derfor givet hjemmel til, at garantioverenskomsterne kunne ændres således, at de kom til at omfatte indtil 68,8 pct. af nævnte ydelser samt indtil 100 pct. af fremtidige regulerings- og overenskomsttillæg. Ved denne lejlighed blev også udtrædelsesgodtgørelserne og pensionsbidragene til pensionskasserne inddraget under garantioverenskomsterne.

Ved fastsættelsen af den fornævnte andel, 31,2 pct., som pensionskasserne skulle kunne dække, forudså man som en mulighed, at de højere pensionsbidrag, som pensionskasserne som følge af de på grund af prisudviklingen stadig stigende lønninger ville komme til at oppebære, ville sætte dem i stand til at udrede en større del af pensionsydelse, og den senere status for „Danske privatbaners pensions- og enkekasse af 1898“ har muliggjort, at pensionskassen siden 1. oktober 1967 har udredt 70 pct. af pensionerne (uden regulerings- og overenskomsttillæg). Den faktiske situation for privatbanepersonalet er derfor nu, at der er dækning eller garanti for alle pensionsydelse og udtrædelsesgodtgørelser, dog med undtagelse af egentlig pension til en tjenestemand, der afskediges inden det fyldte 50. år af anden ham utilregnelig årsag end alder og svagelighed, jfr. 1956-loven § 3, stk. 1, litra b.

Efter gennemførelsen af de nye love af 1969 om ansættelse, aflønning, pensionering m. v. af statens tjenestemænd blev der af privatbanernes tjenestemandsgeneralsekretariat fremsat ønske om en forhandling om ændring af det for privatbanerne gældende lønningsreglement, og ministeriet for offentlige arbejder nedsatte efter forslag fra privatbanernes fællesrepræsentation og privatbanernes personaleorganisationer et forhandlingsudvalg, i hvilket foruden de direkte parter har deltaget repræsentanter for ministeriet for statens lønnings- og pensionsvesen og for ministeriet for offentlige arbejder. Ved forhandlingerne er der opnået enighed om et nyt lønningsreglement, der ved privatbanerne indfører et i princippet til det i statstjenesten gældende nyt lønnings- og pensionssystem, alt under hensyntagen til privatbanernes særlige forhold.

Indførelse af en pensionsordning ved privatbanerne i overensstemmelse med lov nr. 292 af 18. juni 1969 om tjenestemandspension gør det imidlertid nødvendigt på ny at kunne ændre garanti-overenskomsterne mellem staten og kommunerne, så de passer til det nye system, og lovforslaget tilsigter at skabe det fornødne lovmæssige grundlag herfor.

I lighed med statens tjenestemænd skal privatbanernes tjenestemænd ikke længere udrede eget